

enkelte Eiendomme i Communerne efter ganske særlige Forpligtelser, saa forekommer det mig, at Reglen for en saadan Afløsning, som dog altid kun vil kunne finde Sted efter Dovereenskomst med Vedkommende, maatte kunne gaae ind under Begrebet om Afhændelse af Communerne Eiendomme og altsaa ogsaa kunne finde sin Afgjørelse efter Lovudkastet, selv om Extra a. i § 17 udgif. Egeledes er jeg ganske uenig med det ærede Medlem i, hvad han udtalte om, at det ikke skulde interessere Communen at have en forholdsviis let Afgang til at faae saadanne Naturalpræstationer afløste som f. Ex. Skolebrændsel. Ja, ganske vist, hvor Forpligtelsen til at levere Skolebrændselet paahviler en enkelt stor Eiendom i Communen, der er det bekvemmere for Communen at modtage det af en enkelt end at skulle tilvejebringe det ved Kjøb; men i de allerfleste Tilfælde er Forholdet netop dette, at denne Naturalpræstation bliver ydet af Hundreder af Communens Beboere, og ved den stigende Udskyning af Jordendomme bliver den ofte ydet i saa smaa Quantiteter, at det næsten er latterligt; dertil regner jeg de Tilfælde, hvor der paahviler en enkelt Fordeier — thi Forpligtelsen paahviler jo alle Fordeierne i Communen — at skulle levere en Snees Tørv til en Skole. Det forekommer mig, at dette om trent er latterligt.

Forchhammer: Jeg skal endnu et Øieblik henlede det ærede Things Opmærksomhed paa Endringsforslaget under Nr. 53 til § 16. Om jeg ikke misforstod den høitærede Minister, meente han, at Forslaget ikke kunde volde nogen Vanstuelighed fra Communens Side, hvorimod han troede, at det vilde volde vedkommende Præst selv Ubehageligheder. Det skulde jeg nu gjerne indrømme, forsaavidt et Udtryk, som den ærede Minister ogsaa brugte, var rigtig, nemlig at Præsten derved paa en Maade vilde komme ind i „Bestyrelsen“ af Fattigvæsenet. Jeg tror imidlertid rigtignok, at dette aldeles ikke kan ligge i Endringsfor-

slaget, saaledes som det er affattet. Der staaer nemlig ikke: „3 Forhandlingerne“, men der staaer: „3 Forhandling“, og allerede deri ligger en lille Antydning af, at det ingenlunde er paatænkt, at der ved Endringsforslaget, naar det vedtages, skulde aabnes en Afgang for Præsten til stadig at være tilstede ved og deeltage i alle Forhandlinger om Fattigforsørgelse. Ibetmindste maa jeg sige, at min Tanke, da jeg var med til at stille dette Forslag, var den, at det kun skulde være en ganske undtagelsesviis Benyttelse af denne Ret, hvorom der vilde blive Tale. Jeg tror, at det i det Hele maa betragtes som en Velgjerning, at Præsten er bleven fritagen for Bestyrelsen af Fattigvæsenet, og jeg vilde med den høitærede Minister ønske, at det kunde udvike sig til, at Præsten derimod blev sødt Formand for Bestyrelsen af de Fattiges Kasse, og at denne maatte være betydeligt; men paa den anden Side tror jeg, at det bør indrømmes, at der undtagelsesviis kan forekomme Tilfælde af forskjellig Art, hvor han netop som de Fattiges særlige Bærge maa have en betydelig og bestemt Interesse i at kunne tale deres Sag, og det ikke blot saaledes, at han gaaer rundt til den Ene og den Anden af Sogneraadets Medlemmer, men at han har en Ret — en Ret, der bliver desto større, jo sjældnere den bliver benyttet — til at træde op i Sogneraadets Møder ved saadanne Leiligheder, for der at sige sin Mening, for at udtale, hvad han fra sit Standpunkt anser for det Rette. Dette kunde saaledes være ønskeligt i det Tilfælde, som det høitærværdige Medlem særligt omtalte, hvor der er Tale om Udsættelse af Børn; det kunde endvidere være ønskeligt, naar Tilstanden i Fattighuset er en saadan, at Præsten tror, at det ikke kan forsvares, at den vedbliver; det kunde fremdeles ogsaa være ønskeligt, naar f. Ex. en Fattigfamilie skal transporteres bort, og man vil lade Transporten skee paa en Maade, som Præsten maatte ansee for mindre rigtig; og saaledes maatte der kunne indtræde ikke ganske saa Tilfælde, hvor Præsten kunde